

Akademik dürüstlük, akademik suistimal ve şüpheli uygulamalara ilişkin deneyimler ve destek ihtiyaçları. Lisansüstü Öğrencileri için bir anket çalışması

1.

Sizi Facing Academic Integrity Threats (FAITH; [link](#)) adlı bir araştırma projesine katılmaya davet ediyoruz. Proje, Erasmus+ Stratejik Ortaklık (Proje Numarası 2021-1-TR01-KA220-HED-000027559) aracılığıyla AB tarafından finanse edilmektedir ve beş ortak kurumu içermektedir: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (Türkiye), Avrupa Akademik Dürüstlük Ağı (ENAI; Çekya), Konstanz Üniversitesi (Almanya), Maribor Üniversitesi (Slovenya) ve Porto Üniversitesi (Portekiz).

Proje şunları amaçlamaktadır:

1) Uluslararası iyi uygulamalara dayalı olarak Avrupa ve ötesinde akademik dürüstlük politikalarına yönelik asgari standartlar için bir ölçüt oluşturmak (Proje Sonuçları 1);

2) Kanıta dayalı rehberlik ve eğitim materyalleri aracılığıyla akademik suistimalleri önlemek, caydırmak ve tespit etmek (Proje Sonuçları 2);

3) İnteraktif bir portal ve çevrimiçi ağ aracılığıyla farkındalık yaratmak ve akademik suistimal mağdurlarını desteklemek (Proje Sonuçları 3).

Üçüncü amaca ulaşmak için, lisansüstü öğrencilerin akademik dürüstlük, akademik suistimal ve şüpheli uygulamalarla ilgili algıları, deneyimleri ve destek ihtiyaçlarına yönelik çevrimiçi bir anket aracılığıyla kanıt toplanacaktır.

Bu çevrimiçi anketi yanıtlayarak projeye katılmanızı rica ediyoruz. Anket, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (Türkiye), Porto Üniversitesi (Portekiz) ve ENAI (Çekya) araştırmacılarından oluşan uluslararası bir ekip tarafından geliştirilmiştir. Anketi cevaplamak için herhangi bir zaman sınırlaması yoktur, ancak yaklaşık 15 dakikanızı alacağı tahmin edilmektedir.

Bu anket AB Genel Veri Koruma Yönetmeliği ([link](#)) ile uyumludur. Katılımınız gönüllü ve anonimdir. Cevaplarınızın size kadar izlenmesi mümkün olmayacaktır. Herhangi bir sonuç olmaksızın istediğiniz zaman çekilmekte özgürsünüz.

Katılımınız sizin için herhangi bir risk içermemektedir, ancak faydaları arasında akademik dürüstlük konusunda farkındalığın artırılması ve lisansüstü öğrenciler arasında şüpheli uygulamaların ve akademik suistimalin önlenmesi yer almaktadır. Ayrıca, başkalarının dürüst olmayan davranışlarından etkilenen lisansüstü öğrencilerin ihtiyaç duyduğu destek düzeyine ilişkin yeni kanıtlara katkıda bulunmuş olacaksınız.

Bu araştırma ENAI Etik ve Dürüstlük Danışma Çalışma Grubu (EIAWG) ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Etik Kurulu (Koordinator; [link](#)) tarafından onaylanmıştır.

* 1. Anketi başlatmak için lütfen aşağıdaki soruyu yanıtlayın:

- ☐ Proje hakkında bana verilen bilgileri anlıyorum ve ankete katılmak istiyorum.
- ☐ Ankete katılmak istemiyorum.

Akademik dürüstlük, akademik suistimal ve şüpheli uygulamalara ilişkin deneyimler ve destek ihtiyaçları. Lisansüstü Öğrencileri için bir anket çalışması

2.

KATILIMCI DEMOGRAFİSİ

* 2. Kurumunuzun adı nedir?

* 3. Kendinizi öncelikle hangi cinsiyetle tanımlıyorsunuz?

* 4. Şu anda aşağıdaki ülkelerden hangisinde eğitim görüyorsunuz? Lütfen aşağıdaki seçeneklerden birini seçiniz:

- ☐ Çekya
- ☐ Türkiye
- ☐ Almanya
- ☐ Portekiz
- ☐ Slovenya
- ☐ Diğer (lütfen belirtin)

* 5. Anavatanınızda mı okuyorsunuz?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

6. Yukarıdaki soruya **Hayır** cevabını verdiyseniz, lütfen geldiğiniz ülkeyi belirtiniz.

* 7. Lütfen şu anda kayıtlı olduğunuz akademik/araştırma programını seçiniz:

- ☐ Yüksek Lisans
- ☐ Doktora
- ☐ Diğer (lütfen belirtin)

* 8. Lütfen ana çalışma alanınızı belirtiniz.

* 9. Şu anda akademik/araştırma programınızın hangi yılında kayıtlısınız (1, 2, 3, ...) ve tam zamanlı mı yoksa yarı zamanlı mı çalışıyorsunuz?

3.

AKADEMİK DÜRÜSTLÜĞE İLİŞKİN KURUMSAL GEÇMİŞ

* 10. Kurumunuz tarafından verilen aşağıdaki konulardaki eğitimlere katıldınız mı? Lütfen geçerli olanların tümünü seçiniz

- ☐ İntihal
- ☐ Başka kelimelerle ifade etme
- ☐ Sözleşme hilesi
- ☐ Akademik yazı
- ☐ Alıntı yapma ve referans gösterme
- ☐ Sorumlu akademik/araştırma uygulamaları
- ☐ Verilerin sorumlu kullanımı, yönetimi ve raporlanması
- ☐ Yazarlık ve Yayın Etiği
- ☐ Yapay Zeka araçlarının etik kullanımı
- ☐ Etik olmayan davranışların bildirilmesi
- ☐ Kurumum dışında bu konulardan bir veya daha fazlası hakkında eğitim aldım
- ☐ Kurumum bu tür bir eğitim vermiyor
- ☐ Gelecekte bu konulardan bir veya daha fazlasıyla ilgili eğitimlere katılmayı planlıyorum
- ☐ Diğer (lütfen belirtin)

11. Lütfen eğitiminiz sırasında ele alınan akademik ve araştırma dürüstlüğü ile ilgili ek konu(lar)ı belirtiniz.

* 12. Kurumunuzun aşağıdaki faaliyetlere ilişkin politikaları, rehberliği, prosedürleri veya yaptırımları var mı? Lütfen geçerli olanların tümünü seçiniz

	Politikalar	Rehberlik	Prosedürler	Yaptırımlar	Bilmiyorum	Kurumumun politikaları, prosedürleri veya yaptırımları yoktur
Öğrenci Davranışları	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Akademik / Araştırmacı Davranışı	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yazarlık ve Yayın Etiği	☐	☐	☐	☐	☐	☐
İntihal	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sınavda kopya	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Veri üretimi ve tahrifatı	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sözleşme hileleri, kağıt fabrikaları, makale fabrikaları	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yapay Zeka araçlarının kullanımı (örn. ChatGTP)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Akademik suistimal iddialarının raporlanması ve soruşturulması	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Etik gözetim	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Akademik dürüstlük, akademik suistimal ve şüpheli uygulamalara ilişkin deneyimler ve destek ihtiyaçları. Lisansüstü Öğrencileri için bir anket çalışması

4.

AKADEMİK DÜRÜSTLÜK VE AKADEMİK SUİİSTİMAL ALGILARI

* 13. Deneyimlerinize dayanarak, kurumunuzdaki lisansüstü öğrenciler arasında aşağıdaki eylemler ne sıklıkla gerçekleşiyor? Lütfen her bir eylem için bir cevap veriniz

[illegible]

14. Lütfen kurumunuzdaki lisansüstü öğrenciler arasında gözlemlediğiniz diğer akademik suistimalleri veya şüpheli uygulamaları açıklayınız.

* 15. Sizce, kurumunuzdaki lisansüstü öğrenciler akademik suistimal veya şüpheli uygulamalarda bulunurlarsa, bunu şu nedenlerle yaparlar... Lütfen geçerli olanların tümünü seçin

- ☐ ... tembeller
- ☐ ... iş yükü ile başa çıkamıyor
- ☐ ... eğitim dili ile mücadele etmek
- ☐ ... yakalanmayacaklarına inanıyorlar
- ☐ ... öğretmenlerinin veya amirlerinin umursamadığına inanıyorlar
- ☐ ... başka türlü başarılı olamayacaklarına inanıyorlar (örn. bir makale yayınlamak, mezun olmak)
- ☐ ... diğer herkesin hile yaptığını düşünüyorum
- ☐ ... başkaları tarafından hile yapmaya teşvik edildiler
- ☐ ... başarılı olmak için dış baskı hissetmek
- ☐ ... akademik dürüstlük konusunda eğitim almamış olmak
- ☐ ... hile yapmanın yaptırımlarından haberdar değilim
- ☐ ... bunun yanlış olduğunu düşünmeyin
- ☐ ... bu kurumda herhangi bir yaptırımla karşılaşmayacaktır
- ☐ Diğer (lütfen belirtin)

Akademik dürüstlük, akademik suistimal ve şüpheli uygulamalara ilişkin deneyimler ve destek ihtiyaçları. Lisansüstü Öğrencileri için bir anket çalışması

5.

AKADEMİK DÜRÜSTLÜK, AKADEMİK SUİİSTİMAL VE ŞÜPHELİ UYGULAMALAR KONUSUNDAKİ DENEYİMLER

Bu anketin anonim olduğunu hatırlatırız. Hiç kimse cevaplarınızdan kimliğinizi tespit edemeyecektir.

* 16. Lisansüstü eğitiminiz sırasında aşağıdaki davranışlardan/uygulamalardan herhangi birini yaptınız mı veya başkalarının yaptığını gözlemlediniz mi? Lütfen geçerli olanların tümünü seçiniz

	Bunu ben yaptım	Bir veya daha fazla akran bunu yaptı	Benim kurumumda birkaç kez oldu	Benim kurumumda çok yaygındır	Benim kurumumda böyle bir şey olduğunu hiç duyma	Cevap vermemeyi tercih ederim	Geçerli değil
Sınavda kopya çektim.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kaynak belirtmeden bir

[illegible]

Başka bir kişi (öğrenci, öğretmen, süpervizör) tarafından yapılan akademik veya araştırma suistimalini rapor etmemek.

☐☐☐☐☐☐☐

Başka bir kişi (öğrenci, öğretmen, süpervizör) tarafından akademik suistimalle ilgili yanlış iddialarda bulunmak.

☐☐☐☐☐☐☐

Akademik dürüstlük, akademik suistimal ve şüpheli uygulamalara ilişkin deneyimler ve destek ihtiyaçları. Lisansüstü Öğrencileri için bir anket çalışması

6.

AKADEMİK SUİİSTİMAL VE ŞÜPHELİ UYGULAMALAR KONUSUNDA DESTEK İHTİYAÇLARI

* 17. Lütfen aşağıdaki ifadelere verdiğiniz yanıtları belirtiniz:

Evet

Hayır

Bu değişir

Bilmiyorum

Cevap
vermemeyi
tercih ederim

Kurumum, öğrencileri ve araştırmacıları, diğer öğrenciler, akademisyenler ve araştırmacılar tarafından gerçekleştirilen akademik suistimal veya şüpheli uygulama vakalarını bildirmeleri konusunda teşvik eder.

☐☐☐☐☐

Kurumum, öğrenciler, akademisyenler ve araştırmacılar tarafından gerçekleştirilen akademik suistimal vakalarına karşı titiz bir yaklaşım benimsemektedir.

☐☐☐☐☐

Kurumum, bir yayıncı veya dergi tarafından ortaya atılan akademik suistimal iddialarına karşı titiz bir yaklaşım benimser (örneğin, bir lisansüstü öğrenci tarafından yazılan bir yayımla ilgili bir endişe ifadesi).

☐☐☐☐☐

Akademik suistimal vakaları kurumum tarafından adil bir şekilde ele alınır.

☐☐☐☐☐

Kurumumda akademik suistimal iddialarını bildirmek için yürürlükte olan prosedürlerin farkındayım.

☐☐☐☐☐

Kurumumda akademik suistimal iddialarını yönetmek için yürürlükte olan prosedürlerin farkındayım.

☐☐☐☐☐

Çalışmalarım sırasında gözlemlediğim ve/veya deneyimlediğim her türlü etik dışı davranışı bildirme konusunda kendimi cesaretlendirilmiş hissediyorum.

☐☐☐☐☐

Bir akademik suistimal vakasını nasıl rapor edeceğimi biliyorum.

☐☐☐☐☐

Kurumumda, akademik suistimal iddialarını bildiren herhangi bir kişinin kimliği korunur.

☐☐☐☐☐

18. Lütfen aşağıdaki tabloda, lisansüstü eğitiminiz sırasında yaşadığınız veya gözlemlediğiniz akademik suistimal iddiaları ve şüpheli uygulamalar hakkında yanıt verin. Herhangi bir iddiadan haberdar değilseniz boş bırakın.

	Bu iddialarla karşılaştım	Bir veya daha fazla akran bu iddialarla karşı karşıya kaldı	Cevap vermemeyi tercih ederim
İntihal	☐	☐	☐
Sınav sırasında kopya çekmek	☐	☐	☐
Sözleşme hilesi, kağıt fabrikalarının kullanımı, makale fabrikalarının kullanımı.	☐	☐	☐
Akademik yayınların yazarlığına ilişkin usulsüzlükler.	☐	☐	☐
Etik olmayan araştırma uygulamaları	☐	☐	☐
Veri tahrifatı veya uydurma	☐	☐	☐
Akademik kredi için sunulan çalışmaları oluşturmak için Yapay Zeka araçlarının uygunsuz kullanımı	☐	☐	☐
Başkalarına karşı etik olmayan davranışlar (örn. zorbalık, taciz)	☐	☐	☐
Akademik fayda karşılığında para veya iyilik teklif etmek (örn. bir araştırma makalesinde yazarlık, akademik derece)	☐	☐	☐
Öğretim veya gözetimle ilgili etik olmayan davranışlar	☐	☐	☐

intihal (örn. yayın,
araştırma, tez).

Çalışmaya önemli
bir katkısı olmayan
bir ortak yazarın
(örneğin danışman,
kıdemli
akademisyen,
meslektaş) adını bir
yayına ekleme
baskısı.

Önemli ölçüde
katkıda
bulunduğunuz bir
yayına yazar olarak
dahil edilmeyi
reddetme.

Verilerin veya
sonuçların
kalitesine
bakılmaksızın
araştırma
bulgularının
yayınlanması için
amiriniz tarafından
yapılan baskı.

Çalışma
programınız veya
araştırmanızla ilgili
bir sorun
konusunda
danışmanınızdan
destek alamamanız
(örneğin, teziniz
veya makaleniz için
veri analizinde
zorlanmanız).

Çalışma
programınız veya
araştırmanızla ilgili
bir sorunda
kurumunuzdan
destek alamamanız
(örn. danışmanla
anlaşmazlık).

Resmi olarak
süpervizyon ekibine
dahil olmayan biri
(örneğin başka bir
akademisyen,
araştırmacı)
tarafından
süpervize edilmek.

Uzun saatler veya
hafta sonları
çalışma baskısı.

Başka bir kişi (örn.
başka bir öğrenci,
akademisyen,
süpervizör)
tarafından haksız
bir akademik
suistimal iddiası.

Gözlemlenen veya deneyimlenen akademik suistimali bildirdikten sonra misilleme, tehdit veya gözdağı.

☐☐☐☐☐☐

Diğer (lütfen belirtin)

* 21. Lütfen aşağıdaki kişilerin dürüst olmayan davranışlarından etkilenmeniz durumunda yapacağınız eylem(ler)i seçiniz:

- Meslektaşım
- Süpervizör

Lütfen geçerli olanları seçiniz.

	Meslektaşım	Süpervizör
Arkadaşıma bundan bahset	☐	☐
Dürüst olmayan kişiyle konuşun	☐	☐
Aileme bundan bahset	☐	☐
Sorunu başka bir kişiye bildirmek (örn. başka bir öğrenci, öğretmen, dekan)	☐	☐
Kurumumdaki Öğrenci Destek Ofisi / Ombudsman'dan tavsiye alın	☐	☐
Kurumumun resmi prosedürleri aracılığıyla şikayette bulunun	☐	☐
Konuyu sosyal medyada paylaşın	☐	☐
Alabileceğim önlemler konusunda internetten tavsiye almak	☐	☐
Herhangi bir işlem yapmazdım.	☐	☐

Diğer (lütfen belirtin)

* 22. Kurumunuzdaki öğrenciler başkalarının dürüst olmayan davranışlarını rapor etmiyorlarsa, bunun nedeni... Lütfen geçerli olanların tümünü seçin

- ☐ ... sonuçlarından korkmak
- ☐ ... sadakat çatışmaları hissetmek
- ☐ ... kime rapor vermeleri gerektiğini bilmiyorlar
- ☐ ... akademik suistimal iddialarını bildirmek için resmi prosedürlerden haberdar değiller
- ☐ ... konuşmak için kurumları tarafından desteklenmediklerini hissediyorlar
- ☐ ... ihbar ederlerse hiçbir şey olmayacağına inanıyorlar
- ☐ ... konuyu rapor etmeye değer bulmuyor
- ☐ ... raporlamayı kendi sorumlulukları olarak görmüyorlar
- ☐ ... öğrencilerden, amirlerden, aileden ve diğerlerinden rapor etmemeleri için baskı hissetmek
- ☐ Diğer (lütfen belirtin)

23. Sizce kurumunuz, sizin ve diğer öğrencilerin akademik suistimleri bildirebilmenizi sağlamak için ne gibi değişiklikler yapabilir?